

دیگرگون اندیشه‌ید و برای گشودن افکهای نو در علوم تلاش کرد. هر پله و مرحله را که انسان به سوی دنیای برتر پیموده است به یاری خردورزی‌ها و پژوهش‌های دوراندیشانه بوده است. دوران بر جسته تمدن اسلامی گواهی روشی برای این ادعا است که بزرگان و اندیشه‌واران این دوران، توانستند با توان شکرف خود در اندیشه ورزی، بنیان پژوهش‌های عمیق و دقیق را بفهمند و یا خلق آورند. متوفکرانی چون فارابی، ابن سینا، خواجہ نصیر، ابوالحنفی و ابن خلدون از این جمله می‌باشند. این خلدون از اندیشه‌وارانی است که با نگاهی دوواره به پیرامون خوبیش دریافت که برای درک بهتر رویدادهای زمانه خوبیش و میراثی که از گذشته به او رسیده، افقی از پردازش داده‌های جامعه و تحلیل خردورزانه، وجود ندارد و تحلیلگران امور و راویان تاریخ، صرفاً به نقل آنچه وجود دارد، می‌پردازند و در سنجش و ارزیابی‌ها، داده‌ها را به محک اندیشه و خردورزی نمی‌زنند. او واقع گرایانه به جوامع زمان خوبیش و محیط پیرامونش نظر می‌کرد. او می‌خواست هم چرایی انحطاط را دریابد و هم راه برونو رفت از آن بن بست را پیدا کند. هم به تحلیل گذشته پردازد و هم برای زمان خوبیش راهی بیابد. او برای رسیدن به درکی تو، به تاریخ بر می‌گردد و در لایه‌های زیرین آن به تحلیل و چرایی انحطاط می‌پردازد. اما آنگاه که به فراست می‌نگرد، در می‌یابد که علم معهود تاریخ که تنها به توصیف تاریخ و نقل گزارش‌های تاریخی می‌پردازد، نمی‌تواند به پرسش‌های او جوابی شایسته بدهد و آن عطش سیری ناپذیر را پاسخی آرامش آفرین دهد. لذا به تعبیر خود او، علم نو بنیاد عمران را پایه گذاری می‌کند و روش دیگرگون برای کاوش تاریخ و اجتماع ارائه می‌کند. آقای سید باقری با بررسی و تحلیل و بازبایی برخی از عناصر و مولفه‌های اندیشه‌این خلدون، ظرفیت و توانمندی تجربه او را برای رسیدن به نوعی روش بومی مورد سنجش قرار داد و اینکه آیا می‌توان از آن برای دوره معاصر بهره بردار. سخنران بعدی دکتر سیدحسین اطهری (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) بود که سخنرانی خود را با عنوان "ابن خلدون و کار بست روش جامعه‌شناسی تاریخی در تحلیل تحولات سیاسی" ارائه نمود. ایشان در سخنرانی خود بیان داشت که سال 2006 - 2007 ششصد مین سالگرد درگذشت این خلدون است. او اولین متفکر دنیای اسلام است که به روشی علمی به تحلیل پدیده اتحاد و فروپاشی مدنیت و نظام‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام پرداخته است. کاربست دانش جامعه‌شناسی برای فهم تاریخ و نیز استفاده از تاریخ برای عمومی کردن نظریات جامعه‌شناسی از کارهای مهم این خلدون است. به طوری که عده‌ای اورا بدر جامعه‌شناسی و نیز عده‌ای دیگر بدر سیاست مقایسه ای دانسته‌اند. اما به طور فقط او نخستین اندیشمندی بود که در مقدمه با فلسفه تاریخ پرداخت. اهمیت این خلدون زمانی آشکار می‌شود که توجه کنیم وی بدون اینکه وارث یک عقبه عظیم اندیشه‌های جامعه‌شناسی باشد به مباحث اجتماعی می‌پردازد و به تصریح خود علم الاتصال را ببنانگذاری می‌کند. جامعه‌شناسی و تاریخ از لحاظ رشته علمی و آکادمیک به صورت جداگانه توسعه یافته اند اما به نظر می‌رسد که موضوعات این دو رشته در بعضی نقاط تلاقی پیدا می‌کند. این تلاقی در دهه‌های اخیر موجب پیدایی متدلوزی جامعه‌شناسی تاریخی گردیده که در پژوهش‌های علمی کاربرد و سعی پیدا کرده است. از مهمترین اندیشمندانی که در سنت جامعه‌شناسی تاریخی کار کرده اند، کارل مارکس و ماسکس ویر هستند که در کارهای خود از تاریخ مدد می‌گیرند. از اندیشمندان متأخر تر بینگتون مور و تدا اسکاچبول در تحلیل انقلابات و تحولات از این روش استفاده کردند. درجه‌های نوینی که در حوزه علوم انسانی به مرور زمان گشوده می‌شود، نظریات گذشتگان را دچار چالش ساخته و جامعه را نیازمند باز تولید نظریات اندیشمندان سلف برای کشف امکانات جدید را از انسان و جامعه می‌کند و آرای این خلدون از این قاعده خارج نیست. دکتر اطهری در سخنرانی خود به بررسی نقش این خلدون در پدیداری و کاربست روش شناسی در تحلیل تحولات سیاسی و اجتماعی (بویژه پدیده انقلاب) پرداخته و رابطه تاریخ و جامعه‌شناسی در نظریات این خلدون و نیز رابطه انسان شناسی و تحولات سیاسی را توضیح دادند. ایشان همچنین رابطه تئوری این خلدون و سایر نظریات قرن بیستمی در باب انقلابات و تأثیر گذاری وی را بر اندیشمندان دوران معاصر مورد مطالعه خود قرار داد. به عبارت دیگر محوریت اخیر سخنرانی دکتر اطهری این بود که آیا تئوری انقلاب این خلدون در تقسیم‌بندی رایج انقلابات شرقی و غربی قابل احصاء می‌باشد یا نه را مورد بررسی خود قرار داد.

ششصدمین سالگرد ابن خلدون - گروه ۴ جامعه‌شناسی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم

به چیز حتی ماهیان در دریا بر او بگریند . [پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم]

اوایل شرعی

چهارشنبه ۱۰ تیر ۱۳۸۸: امروز

ششصدمین سالگرد ابن خلدون

درباره خودم

پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، همایش ابن خلدون و دنیای معاصر را برگزار می‌کنند.

در این همایش که به مناسبت ششصدمین سال درگذشت ابن خلدون، تاریخ‌نگار، اقتصاددان و جامعه‌شناس مسلمان برگزار می‌شود، جمعی از استادان تاریخ، جامعه‌شناسی، فلسفه، علوم سیاسی و اقتصاد، به بحث درباره افکار و اندیشه‌های ابن خلدون و ارتباط آن با مسائل و مشکلات جامعه معاصر می‌پردازند.

مهمترین موضوعات و سخنرانی‌های این همایش عبارتند از:

- تجزیه و تحلیل روابط اقتصادی و مالکیت از دیدگاه ابن خلدون؛ دکتر غلامی‌باس توسلی
- ابن خلدون؛ اندیشمند اسلامی یا سکولار؛ دکتر سعید زاهد
- تاثیر اندیشه ابن خلدون در جامعه‌شناسی تاریخی معاصر؛ دکتر عباس منوچهري
- میراث ابن خلدون و مشکل ناکارآمدی علوم اجتماعی در ایران؛ دکتر جواد افشارکهن
- مقایسه دیدگاه‌های اجتماعی ابن خلدون و فارابی؛ دکتر محمود تقی‌زاده داوری
- ابن خلدون؛ نظریه تمدن و چرخه عدالت؛ دکتر داود فیرحي
- مفهوم نسل در اندیشه ابن خلدون؛ دکتر تقی آزاد ارمکی
- بررسی تعمیم‌پذیری نظریه حکومت ابن خلدون در جوامع مدرن و دموکراتیک؛ دکتر محمد رضا حافظ نیا
- بررسی بینش جامعه‌شناسی این خلدون؛ دکتر محمدعلی زکی
- ابن خلدون، آمونی از نظریه برداری سیاسی؛ دکتر سید رضا شاکری
- نظریه دولت ابن خلدون؛ دکتر محمد میرسنندسی
- ارزیابی عملی تئوری تطور دولتهای ابن خلدون در ایران؛ دکتر احمد رضائی
- اضلاع سه‌گانه متعامل در اندیشه سیاسی ابن خلدون؛ دکتر علی کریمی مله
- تجربه ابن خلدون، افق گشای روش بومی؛ سید کاظم سید باقری
- ابن خلدون و کاربست روش جامعه‌شناسی تاریخی در تحلیل تحولات سیاسی؛ دکتر اطهری
- تاملی بر نوادری‌های روش شناسی ابن خلدون؛ دکتر محمد یمنی
- درآمدی بر روش شناسی ابن خلدون در کتاب مقدمه؛ دکتر حسین شرف‌الدین
- ابن خلدون و مدرنیته؛ دکتر ابوالفضل قبادی
- نسل در اندیشه ابن خلدون؛ دکتر صادق آپینه‌وند
- تاریخ جهانی در استقرار تمدنی ابن خلدون؛ دکتر عبدالرسول خیراندیش
- ابن خلدون و نظریه تاریخ؛ دکتر غلامرضا وطن‌دوست

به چیز حتی ماهیان در دریا بر او بگریند . [پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم]

مدیر ویلاغ : زاهدی‌بور [36]

نویسنده‌گان ویلاغ :
قاسم ابراهیمی بور (@)[60]

محمدقدیر دانش [4]

حمید فاضل قانع (@)[15]

مصطفی سعادت (@)[4]

عبدالله دانش (@)[10]

محمد علی نظری [4]

سید محمد جعفری (@)[2]

امان الله فصیحی [4]

محسن طوسی [3]

سلمانعلی رحیمی [4]

منوی اصلی

RSS

صفحه نخست
پست الکترونیک
صفحه ی مشخصات
خانگی ساری
ذخیره کردن صفحه
اصafe به علاقه مندیها

آمار ویلاغ

بازدید امروز: 3
بازدید دیروز: 12
مجموع بازدیدها: 20239

فهرست موضوعی یادداشت‌ها

در دست اقدام کارورزی [27].
پیشنهاد شخصی [12]. تحقیقات شخصی [6]. پدیده‌های اجتماعی [5]. چکیده کتاب [3]. نظریه‌های اجتماعی [2]. دلوشته‌ها و متفرقه‌ها [2]. پیام‌های مدیر [2].
به چیز حتی ماهیان در دریا بر او بگریند . [پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم]

رسالت

مشخصات نشریه

آخرین شماره

آرشیو شماره های گذشته

جستجوی مطالب

سایت اختصاصی

تماس با نشریه

◀ مطلب قبلی فهرست مطالب مطلب بعدی ▶

گزارشی از همایش ابن خلدون و دنیای معاصر: تجربه ابن خلدون افق گشایی روش بومی

شماره جدید این نشریه

نویسنده: گزارش از سید رضا علوی

شماره 6743
چهارشنبه دهم تیرماه 1388

تبلیغات

دکتر علی کریمی (عضو هیئت علمی گروه سیاستی دانشگاه مازندران) دیگر سخنرانی همایش "ابن خلدون" برداشت. وی بیان داشت: ابن خلدون گرچه متفکری است که منظومه فکری اش از آراء و انتظار متفکران گذشته و بنیادهای فلسفی و میراث فکری اسلام و نیز متن تحولات و پیشینه تجارب جوامع اسلامی بیوژه آفریقا الهام گرفته و وسعت زیادی یافته است و از زوایای گوناگون می توان به تحلیل و تبیین آن اهتمام ورزید. دکتر کریمی بر فهم ابعاد فکر تمرکز داشت و به این پرسش کانونی می پردازد که سه ضلع مهم اندیشه سیاستی ابن خلدون سیاستی این خلدون که از تعامل و ترابط منطقی با یکدیگر برخوردارند، کدامند و وجوده اصلی آنها و نتایج اندیشه ای و عملی آن در حوزه معرفت سیاستی و جامعه شناسی سیاستی چیست؟ بررسی آرای ابن خلدون مبنی آن است که سه موضوع مهم و متعامل اندیشه سیاستی وی که واحد پیامدهای مهم تئوریک و پرایمیک است عبارتند از: بد ذات انگاری و اعتقاد به شرارت سرشتی بشر، رهیافت ارگانیستی در نگرش به جامعه و دولت و پذیرش و دفاع از مونولوگیسم سیاستی.

در اندیشه ابن خلدون که تجارب اونتولوژیک و اعتقادات فلسفی توحیدی به ساماندهی اپیستمولوژیک اندیشه او می انجامد، انسان شناسی ویژه ای صورت بندی می گردد که سیاست شناسی به طور عام و دولت شناسی به طور خاص را پیدید می آورد. دکتر کریمی مهمترین نتایج اضلاع سه گانه اندیشه ابن خلدون را چنین بیان کرد: مرکزیت یابی عنوان توازن و تعادل در کارکرد دولت، محوری شدن کار کرد نظم بخشی و امنیت آفرینی و به عبارت دیگر هابسی شدن آن، موجه شدن استبدادورزی و خودکامگی دولت و امتناع

حکومت مبتنی بر رقابت، تنوع و تفاوت، اجتناب پذیری حکومت فردی و متمرکز و مبتنی بر ذهنیت فردی و عدم اقبال نسبت به تکثر اجتماعی و سیاسی . و بدین ترتیب می توان گفت که در منظومه سه ضلعی فکری ابن خلدون، انسان شناسی شرارت پندار و بذات انگار به مطلقه و فردی انگاری حکومت و ناموجه شدن تنوع و تکثر و تاکید مضاعف بر تجانس و همگونگی سیاسی و اجتماعی در حوزه جامعه شناسی سیاسی منجر می شود.

دکتر ابوالفضل آقابابا (عضو هیئت علمی وزارت علوم) سخنرانی خود را با عنوان "ابن خلدون و فقدان شرایط بنیانگذاری ارائه نمود. ایشان بیان نمود که در سالهای اخیر، شخصیت علمی ابن خلدون توانسته است خلا^۱ عظیمی را در میان مسلمانان بر کند. بخشی از این خلا^۱ به روحیه هوی آنان بر می گردد که تقریباً نا امید از آینده، در گذشته به دنبال نشانه هایی دال بر وجود نظریه که علاوه بر ظاهر آن، باطنی زنده و برجوش و خروش دارد، می گردد و بخش دیگری از آن به اذهان تشنہ ای راجع است که به دنبال ابزار مفهومی مناسب و البته خودی، برای درک گذشته و حال خود است. این خود می تواند با تماسک به نظریه های جامعه شناسی کلان به تفسیر گذشته و حال بهزاد از خلال تلاش هایی از این دست تاکنون تحلیل هایی که بتواند کاملاً با اوضاع و احوال این سوی جهان، مناسب و همسو باشد، به دست نیامده است. نظریه های این خلدون با وجود گذشت قرن ها و از آن مهمتر با وجود سیطره های جامعه شناسی معتبر غربی، هنوز دارای آن توان و زایش و انرژی هست که قادر باشد در تکمیل آنها یا در کنار آنها در فهم امروز ما از آنچه بپردازند. دکتر آقا بابا این سوال را مطرح می کند که نظریه ای که این چنین قوی و موثر بوده است چگونه قادر نبوده است مبنای علمی همچون جامعه شناسی را بگذراند. این سوال وقتی بر جسته می شود که در مقایسه ای ساده میان مهمترین اثر این خلدون یعنی مقدمه با آثار اگوست کنت، بنیانگذار جامعه شناسی، می بینیم که اولاً ادراک فردی و هوش و فراست شخصی او از کنت بیشتر است و ثانیاً توصیفات او در تبیین مراحل سه گانه کنت و حتی مارکس و بویزه اسپنسر است که عمدتاً بر مشاهدات درجه چند و محدود و عمدها بر فرضیه پردازی استوار شده است. به راستی چرا شخصیتی با اهمیت این خلدون، قادر به بنیانگذاری هیچ عرصه علمی مستقلی تحت عنوان تاریخ، جامعه شناسی با علم عمران و تمدن شناسی نشده است؟ دکتر آقابابا در پاسخ به این سوال بیان داشتند که به نظر می رسد باید به دنبال درک فقدان شرایطی باشیم که این بنیانگذاری را ناممکن ساخته است و به نظم می رسد هنوز هم در جوامع اسلامی این شرایط مفقود است. مهمترین عنصر فقدان امکان انعکاس این نظریه نزد دیگر متغیران است. همچنین مخاطبان بنیانگذاران جامعه شناسی در غرب، حکومتگران نبوده اند، بلکه گروه انبوی از پژوهشگران و متخصصان علوم گوناگون بوده اند. اما حکومتگران با رشد الزامات دموکراتیک و مبانی جامعه مدنی به بهره برداران حرفة ای نتایج آن تلاش ها مبدل شده اند. مخاطب این خلدون حکومتگران بوده اند اما حکومتگران از درک سخنان او عاجز بوده اند و مانع انعکاس نظریات او می شده اند.

تا بدینجا ما به گزارش سخنرانی های برگزار شده در روز اول همایش "ابن خلدون و دنیای معاصر" اشاره کردیم . همان طور که از گزارش متوجه شدید این سخنرانی ها نوعاً در حیطه ای "فلسفه و اندیشه معاصر" و "سیاست و اقتصاد" از منظر این خلدون بود که اساتید به بازگوییش آنها پرداخته بودند. در روز دوم همایش، به دو موضوع "روشن شناسی و تاریخ" و "جامعه شناسی و فرهنگ" در دو نوبت صبح و بعداز ظهر مورد بررسی اساتید فن در آرای این خلدون گذشت که ما نیز کما فی السابق به گزارش این سخنرانی ها که در روز دوم ایراد شده می پردازیم تا خوانندگان گرامی با کم وکیف این همایش نیز آشنا گرددن. سخنران اول، سید کاظم سید باقری بود که "تجربه ابن خلدون، افق گشای روش بومی" عنوان سخنرانی اش بود. ایشان در سخنرانی خود بیان داشتند که تجربه های اندیشه‌گی اندیشمندان در گشودن افکهای نو از ارزشی بالا برخوردار است، بویژه آنگاه که هماره با عقلانیت و تکیه بر سنت و بشنوانه های بومی باشد. خردورزی همواره، نشان و نماد انسانیت به حساب می آمده است. انسان با اندیشه ورزی و زرفکاری در رویدادهای پیرامونش توان دستیابی به افق های ناگشوده را پیدا می کند و می تواند به ساحت هایی دست یابد که دیگران از دستیابی به آن عاجز می مانند. هنگامی می تواند به فراتر از داشته ها و یافته های دیگران رسید که با بهره وری از قدرت اندیشه گری به گستره ای

دیگرگون اندیشید و برای گشودن افکهای نو در علوم تلاش کرد. هر بله و مرحله را که انسان به سوی دنیای برتر پیموده است به یاری خردورزی‌ها و پژوهش‌های دوراندیشانه بوده است. دوران برجسته تمدن اسلامی گواهی روشن بر این ادعا است که بزرگان و اندیشه‌وران این دوران، توانستند با توان شکرف خود در اندیشه ورزی، بنیان پژوهش‌های عمیق و دقیق را بفهمند و یا خلق آورند. متفکرانی چون فارابی، ابن سینا، خواجه نصیر، ابوالحنفی و ابن خلدون از این جمله می‌باشند. ابن خلدون از اندیشه ورانی است که با نگاهی دوباره به پیرامون خوبیش دریافت که برای درک بهتر رویدادهای زمانه خوبیش و میراثی که از گذشته به او رسیده، افقی از پردازش داده‌های جامعه و تحلیل خردورزانه، وجود ندارد و تحلیلگران امور و راویان تاریخ، صرفاً به نقل آنچه وجود دارد، می‌پردازند و در سنچش و ارزیابی‌ها، داده‌ها را به محک اندیشه و خردورزی نمی‌زنند. او واقع گرایانه به جوامع زمان خوبیش و محیط پیرامونش نظر می‌کرد. او می‌خواست هم چرایی انحطاط را درباد و هم راه بروان رفت از آن بن بست را پیدا کند. هم به تحلیل گذشته به پردازد و هم برای زمان خوبی راهی بباید. او برای رسیدن به درکی نو، به تاریخ بر می‌گردد و در لایه‌های زیرین آن به تحلیل و چرایی انحطاط می‌پردازد. اما آنگاه که به فراست می‌نگرد، در می‌یابد که علم معهود تاریخ که تنها به توصیف تاریخ و نقل گزارش‌های تاریخی می‌پردازد، نمی‌تواند به پرسش‌های او جوابی شایسته بدهد و آن عطش سیری نابذیر را پاسخی آرامش آفرین دهد. لذا به تعبیر خود او، علم نو بنیاد عمران را پایه گذاری می‌کند و روش دیگرگون برای کاوش تاریخ و اجتماع ارائه می‌کند. آقای سید باقری با بررسی و تحلیل و بازیابی برخی از عناصر و مولفه‌های اندیشه ابن خلدون، ظرفیت و توانمندی تجربه او را برای رسیدن به نوعی روش بومی مورد سنچش قرار داد و اینکه آیا می‌توان از آن برای دوره معاصر بهره برد. سخنران بعدی دکتر سیدحسین اطهری (استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) بود که سخنرانی خود را با عنوان "ابن خلدون و کار بست روش جامعه‌شناسی تاریخی در تحلیل تحولات سیاسی" ارائه نمود. ایشان در سخنرانی خود بیان داشت که سال 2007 - 2006 ششصد مین سالگرد درگذشت ابن خلدون است. او اولین متفکر دنیای اسلام است که به روشی علمی به تحلیل بدیده انحطاط و فروپاشی مدنیت و نظام‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام پرداخته است. کاربست دانش جامعه‌شناسی برای فهم تاریخ و نیز استفاده از تاریخ برای عمومی کردن نظریات جامعه‌شناسی از کارهای مهم ابن خلدون است. به طوری که عده‌ای او را پدر جامعه‌شناسی و نیز عده‌ای دیگر پدر سیاست مقایسه ای دانسته‌اند. اما به طور قطع او نخستین اندیشمندی بود که در مقدمه با فلسفه تاریخ پرداخت. اهمیت ابن خلدون زمانی آشکار می‌شود که توجه کنیم وی بدون اینکه وارد یک عقبه عظیم اندیشه‌های جامعه‌شناسی باشد به مباحث اجتماعی می‌پردازد و به تصریح خود علم الاجتماع را بنیانگذاری می‌کند. جامعه‌شناسی و تاریخ از لحاظ رشته علمی و آکادمیک به صورت جدأگانه توسعه یافته اند اما به نظر می‌رسد که موضوعات این دو رشته در بعضی نقاط تلاقی پیدا می‌کند. این تلاقی در دهه های اخیر موجب پیدایی متداول‌ترین مقوله شناختی تاریخی گردیده که در پژوهش‌های علمی کاربرد وسعی پیدا کرده است. از مهمترین اندیشمندانی که در سنت جامعه‌شناسی تاریخی کار کرده اند، کارل مارکس و ماسک ویر هستند که در کارهای خود از تاریخ مدد می‌گیرند. از اندیشمندان متأخر تر بینگنوں مور و تدا اسکاچبول در تحلیل انقلابات و تحولات از این روش استفاده کردند. درجه‌های نوبنی که در حوزه علوم انسانی به مرور زمان گشوده می‌شود، نظریات گذشتگان را دچار چالش ساخته و جامعه را نیازمند باز تولید نظریات اندیشمندان سلف برای کشف امکانات جدید را از انسان و جامعه می‌کند و آرای این خلدون از این قاعده خارج نیست. دکتر اطهری در سخنرانی خود به بررسی نقش این خلدون در پدیداری و کاربست روش شناسی در تحلیل تحولات سیاسی و اجتماعی (بويزه پدیده انقلاب) پرداخته و رابطه تاریخ و جامعه‌شناسی در نظریات این خلدون و نیز رابطه انسان شناسی و تحولات سیاسی را توضیح دادند. ایشان همچنین رابطه تئوری این خلدون در پدیداری و کاربست روش انقلابات و تأثیر گذاری وی را بر اندیشمندان دوران معاصر مورد مطالعه خود قرار داد. به عبارت دیگر محوریت اخیر سخنرانی دکتر اطهری این بود که آیا تئوری انقلاب این خلدون در تقسیم بندي رایج انقلابات شرقی و غربی قابل احصاء می‌باشد یا نه را مورد بررسی خود قرار داد.

تاریخ: ۸۷/۲/۱۷

شماره: ۸۰/۹۷*

پیوست: مدار

بسیفی

پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات

و فناوری

با همکاری

مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی

جناب آقای دکتر اطهری

با سلام و احترام

به آگاهی می‌رساند مقاله حضر تعالیٰ تحت این خلدون و کاریست روش
جامعه‌شناسی تاریخی در تحلیل تحولات سیاسی برای ارائه در همایش این خلدون
و دنیای معاصر پذیرفته شده است. بر این اساس، هیئت علمی همایش از
حضر تعالیٰ دعوت می‌کند با شرکت در همایش مقاله خود را به صورت سخنرانی،
ارائه دهد. این همایش از سوی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت
علوم، تحقیقات و فناوری و با همکاری مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی در
روزهای ۲۳ و ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۶ در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران
برگزار خواهد شد.

مهدی عالی
مسئول دبیرخانه همایش

دبیرخانه همایش:

تهران، خیابان آفریقا، بعد از پل میرداماد کوچه قیادیان شرقی، شماره ۳۱۶۰

تلفن: ۸۸۸۰-۵۳

تلفن: ۸۸۸۱۷۷۷۷

ایمیل: info@ensani.ir

وبسایت: www.ensani.ir